

מכתב לאפיפיור

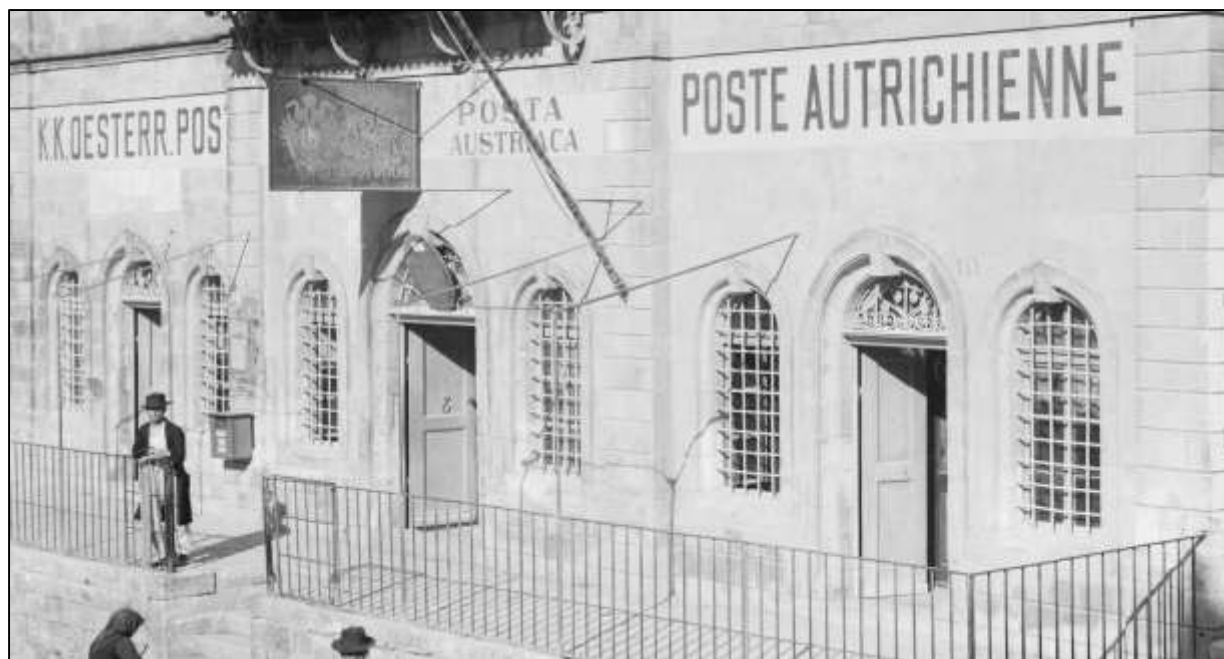
הצצה לדרך בה הורכבו תעריפי המשלוח של שירותי הדואר

מכתב שנשלח בשנת 1910 מירושלים לרומא
באמצעות הדואר האוסטרי מעורר שאלה לגבי אופן
חישוב תעריף המשלוח ששולם. שולח המכתב, שביקש
להבטיח את הגעתו אל היעד, טרח לשלוח אותו בדואר
רשום ולהוסיף תשלום מיוחד עבור קבלת אישור
מסירה.

מכתב רשום עם אישור מסירה

בפני מי שביקש לשלוח מכתב מירושלים בתחילת המאה ה-20 עמדה האפשרות לבחור בין מספר רב של שירותי דואר שפעלו בעיר. נכון לשנת 1910 פעלו בירושלים, לצד הדואר התורכי, גם הדואר הצרפתי, הדואר האוסטרי, הדואר הגרמני, הדואר הרוסי והדואר האיטלקי. לכל אחד מבתי הדואר היו יתרונות וחסרונות שנבעו מהיקף השירותים שהציע, היעדים אותם שירת באופן יעיל יותר, ואמינות הטיפול שהוצע ללקוחות.

בית הדואר האוסטרי רכש לעצמו מוניטין רב שנים שמי שמספק שירות אדיב, אמין ומהיר במיוחד. אין פלא שרבים מתושבי ירושלים העדיפו לשלוח ולקבל את מכתביהם באמצעות הדואר האוסטרי, כפי שעשה גם שולח המכתב בו עוסק מאמר זה.

מקור: ויקיפדיה

בית הדואר האוסטרי בירושלים

מכתב רשום עם אישור מסירה

שולח המכתב, שזהותו לא ידועה, ניגש אל המבנה המפואר של בית הדואר האוסטרי ברחבת שער יפו בירושלים, וביקש לשלוח מכתב לרומא. הוא הדגיש כי הוא אינו מסתפק במשלוח של מכתב רגיל, אלא ביקש שהמכתב ישלח בדואר רשום, וכי עם מסירתו לנמען תשלח אליו הודעה המאשרת את השלמת המשלוח.

מכתב רשום עם אישור מסירה

פקיד הדואר האוסטרי הדביק על חזית המכתב תווית דואר רשום (מספר 734) ורשם את פרטי המכתב בטפסי המעקב המתאימים.

בנוסף, הטביע פקיד הדואר בחזית המעטפה חותמת עם האותיות (AR), שמשמעותן "אישור מסירה" (Avis de Reception). במסגרת שירות זה הציע בית הדואר להחזיר לידי השולח טופס המאשר כי המכתב הגיע ליעדו ונמסר לנמען.

זהו המכתב היחידי מתקופה זו הידוע כי נשלח מירושלים בדואר האוסטרי עם בקשה לקבלת אישור מסירה.

התשלום עבור המכתב

בצידה האחורי של המעטפה הודבקו שני בולים של הדואר האוסטרי בערך נקוב כולל של שני פיאסטר.

על פי התעריף של הדואר האוסטרי בשנת 1910 צריך היה הלקוח להדביק על המכתב בולים בסך של שלושה פיאסטר:

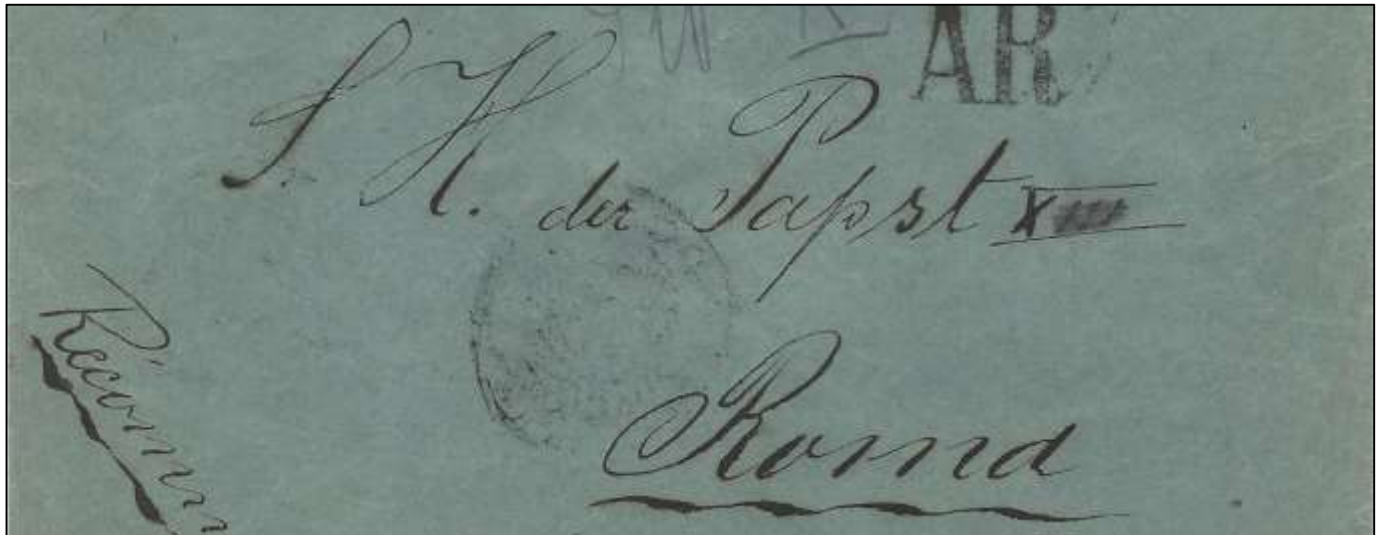
1. פיאסטר אחד עבור משלוח מכתב רגיל.
2. פיאסטר נוסף עבור עלות הרישום של המכתב.
3. פיאסטר שלישי עבור עלות אישור המסירה.

לא ברור מדוע הפחית פקיד הדואר פיאסטר אחד מעלות המשלוח.

התשלום עבור המכתב

תשובה אפשרית לשאלה זו ניתן למצוא כאשר בודקים את זהותו של המכותב אליו נשלח המכתב.

המכתב נשלח אל האפיפיור, מנהיג העולם הקתולי, שישב ברומא שבאיטליה (מדינת האפיפיור ההיסטורית בוטלה בשנת 1870 ומדינת הוותיקן העצמאית נוצרה רק בשנת 1929).

אוסטריה, בהיותה מדינה קתולית אדוקה, אפשרה לשלוח מכתבים בחינם אל האפיפיור, ולא גבתה תשלום עבור מכתבים אלו. לפיכך, נדרש השולח של המכתב מירושלים לשלם רק את העלות של השירותים המיוחדים שביקש (דואר רשום ואישור מסירה) ונגבו ממנו רק שני פיאסטר.

העברת המכתב ליעדו

מן החותמות המוטבעות על המעטפה משני צדדיה ניתן לשחזר את הדרך אותה עבר המכתב.

הוא נשלח מירושלים
ב-21 במאי 1910.

העברת המכתב ליעדו

הגיע לנמל נאפולי שבוע לאחר מכן, ב-28 במאי 1910.

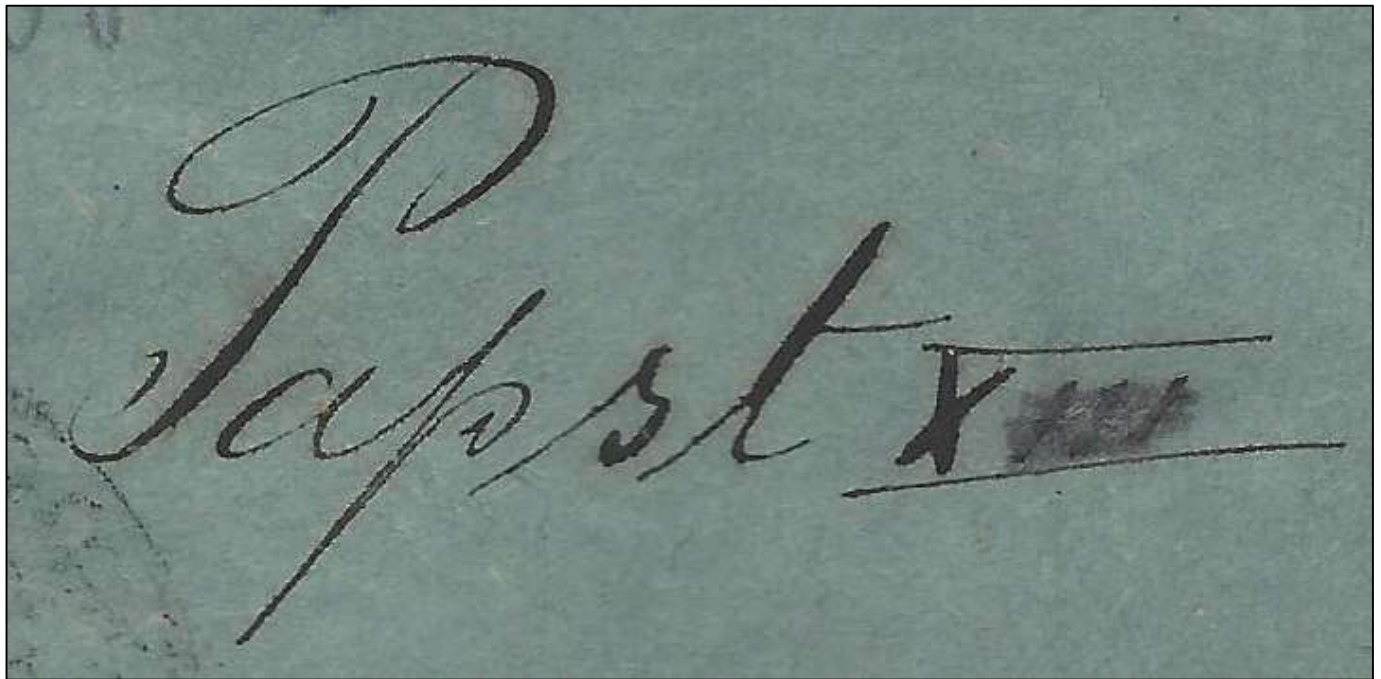
חותמת ההגעה לרומא מטושטשת, ולא ברור אם המכתב הגיע לרומא באותו יום או יום לאחר מכן, ב-29 במאי.

לאיזה אפיפיור נשלח המכתב?

מקריאת הכתובת של הנמען נראה כי השולח טעה בציון זהותו של האפיפיור אליו נשלח המכתב, ותיקן זאת באמצעות מחיקה חלקית של זהות המכותב.

הכיתוב המקורי כלל את המילה אפיפיור בגרמנית (Papst) ולאחריה המספר 13 בספרות רומיות (XIII). התיקון שינה את המספר ל-10 בספרות רומיות (X).

לאיזה אפיפיור נשלח המכתב?

הסבר אפשרי לתיקון זה יכול לנבוע מחילופי האפיפיור שהתרחשו מספר שנים קודם לכן.

בשנת 1903 נפטר האפיפיור לאו ה-13 לאחר 25 שנות כהונה, והוא הוחלף על ידי האפיפיור פיוס ה-10. יתכן ששולח המכתב התייחס בהיסח הדעת אל האפיפיור הקודם, ואז נזכר שיש אפיפיור אחר ומיהר לתקן את הכיתוב.

האפיפיור פיוס העשירי
1903-1914

האפיפיור לאו השלושה עשר
1878-1903